

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 12. De gratia, seu dono pœnitentiæ, Deique erga peccatores
misericordia, Authores propositionum cap. 5. recensitarum philosophantur
ex sensu suo; non ex divina Scriptura, neque ex traditione: ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

sue severitatem, quam ad conservandam fidei sue integratatem. Nuncque ejusdem est sensus, quod in vos oporteat continuo vigilare ad impedientiam ingeniorum quorundam licentiam, que non cessant per subtletates falsas, Moralem enervare Christianam, ex eaque anferrari quidquid laboriosum ac difficile reputari anno proprius, infelicemque efficiere conscientiarum pacem, per fidem peccatorum cum Deo reconciliationem. Doctores illi carnis & sanguinis, qui non querunt (ut Apostolus ait) nisi doctrinam fabulosam, ad ablandiendum hominibus, mobil magis perniciosem excoxitare potuerunt, quam adstringere Confessarios ad dandam penitentibus illis abolitionem, qui abduc plenè inherenter malis consuetudinibus suis, perseverante in proximis peccatis occasiobus; sic enixa magis eos in suis conformant criminibus, quam corrigan.

160 Episcopus quoque Lutensis, in epistola ad eundem, ejusdem pariter anni: Viz. (inquit) errores sunt perniciosiores, quam qui penitentiam concernantur. nibil quippe sensitus Christi fidelibus, quam medicamentum, sanandi iporum agitatinibus necessarium, vertere in toxicum, fontemque alterare & corrumpere, unde possint sperare remissionem, post lapsum in lebilem culpari. Quapropter... Illustri D. Episcopus Arebatensis, Pastoralis officiis sui debitum proflus implevit... cœjurâ suâ adversus ignoratas qualidam relaxaciones, quæ peccatum fovent, dum peccatoribus abundantur, remedium tollunt virtutem, dum tolunt avaritudinem.

161 Denique Eminentissimus D. Cardinalis Forbinius, in Epistola Pastorali anno 1672, conscripta, dum adhuc esset Episcopus Dimentis, easdem opiniones dicit esse contra præceptum Evangelii, & contrarias spiritui Ecclesie.

162 Et Illustri D. Episcopus Cabonensis, in Epist. Pastor. ejusdem anni, necnon Illustri D. Joao Franciscus de Montgailard, Episcopus S. Pontii Pomeraniensis, in approbatione Amoris Penitentis eas vocat commenta ab Evangelio dogmatis, Christianisque moribus aliena.

C A P U T XII.

De gratia, seu dono penitentia, Deique erga peccatores misericordia, Autobus propositorum cap. 5. recensitarum philosophiarum ex sensu suo; non ex divina Scriptura, neque ex iaditione: ex quibus discere ac definire nos oportet, qualem erga peccatores misericordiam Deus exercet.

163 **T**Antam Dei erga peccatores, etiam grandes, etiam citid & facile in eiusmodi criminis relabentes, etiam consuetudinarios, misericordiam Novaurientes Cauitata prædicant, ut ex misericordia Dei concludant, corum omnium facile esse conversionem, nec ad eam tempore, nec magnis precibus, nec penitentia operibus preparatoriis, secundum ordinariam divina misericordia economiam, opus esse; cō quod Deus ex misericordia sua (ut ipsi putant) ultra paratus sit gratiam ad id necessariam omnibus dare. Ita Franciscus Reymakers, Carolus ab Assumptione, &c. confitique ex propositionibus, quarum elementum cap. 5. texiimus.

164 Verum edillerant (queso) nobis, ex qua id divina Scriptura habeant? Ex qua traditione? Cum inde non habeant; imo ex utraque contrarium infra demonstratur simus: talem ergo Dei erga peccatores misericordiam de suo communisuntur; & per hujusmodi commenta peccatoribus ablandientes, eoque mortificâ fuavitate, velut Sircenarum carmine (ut Damianus loquitur) de-

mulcentes, peccata fovent, atque (ut Basilius verbis utar) enervant austritatem & vigorem Scripturarum, vitijs utile perstringentem; enibzantes (ut V. Petrus Cantor ait) quod virile & robustum est in arcu Domini.

Recolenda igitur doctrina Angelica 3. p. q. 1. 165

a. 3. Ea que ex sola voluntate Dei provenient, supra omne debitum creature, nobis impotescere non posunt, nisi quatenus in sacra Scriptura traduntur, per quam divina voluntas nobis immutetur.

Atqui illa, quam Deus exercet erga peccatores, misericordia, ex sola Dei voluntate provenit, supra omne debitum peccatorum (Scriptum est enim Exodi 33. misereor cui volvero, & clemens ero in quem mibi placueris. Et Rom. 9. cuius uult misereor, & quem uult indurare.) Nobis ergo innoteferre non potest, nisi quatenus in sacra Scriptura traditur, vel ab Ecclesia per Patrum traditionem declaratur. Ecclesia namque & Pares legitimū sunt sacra Scriptura Interpretantes. Nec cuiquam licitum est, eam ad privatos sensus suos contra communem sanctorum Patrum sensum detorquere. Cum privatos ejusmodi sensus (maxime peccatoribus ablandientes, quibus peccata non emundantur, sed foventur) Ecclesia & Patres semper improbarint. Nominatum Basilius in c. 1. Ita cuius verum 22. Capitulo tu misericordiam unum aqua, iis applicat, qui Scripturam ipsam in aquam convertunt, perniciens que suo iporum intellectu excoxitarent, in extremam perniciem auditorum. Donec enim studio admittuntur, ut indulgendo eorum voluptatibus, demeantur eorum gratiam, per blandiloquia, & suaves sermones ostendant, aluit eorum vita in perditionem; per hoc enervantes austritatem & vigorem Scripturarum, vitijs utile perstringentem. In eo imitatores Pseudo prophetarum, de quibus Hieronymus contra Jovinianum: Propheta semper dulcia præfentur.

Habemus quidem ex Scriptura, habemus ex traditione, tantam eis Dei erga peccatores misericordiam, ut gratiam & veniam nunquam denegat verè penitentibus, sed peccatoribus quoquinque, dummodo plenè conversos, per Penitentias Sacramentum toties quoties, & absque termino, in gratiam recipiat; nec divinæ, seu misericordiae, seu potentiae difficile esse, quamlibet grandes & inveteratos peccatores subiçt convertere. Sed nullibi Scriptura, nec traditio docet, quod magnos peccatores, præterim consuetudinarios ac recidivos, ordinariè supit, plenè convertere soleat. Secundo habemus ex Scriptura, habemus ex traditione, veræ ac plenè conversiōis gratiam nulli denegari, potenti ut oportet. Sed neque Scriptura, neque traditio docet, eam magnis peccatoribus ordinariè tribui, non penitentibus ut oportet; nec docet eos ut oportet patere, qui non nisi leviter & momentaneè pertinet, nec ad eam obtinendam penitentia operibus ad fines divinæ misericordie pulsant, pottequam spiritu gratiæ contumeliam sibi fecerunt, pretiosumque Christi sanguinem, & suscepit divinissimum Sacramentum, criminibus facile & citio repetitis, frequenter polluerunt.

Tertiò habemus ex divina Scriptura, habemus ex traditione, tantam eis Dei erga peccatores misericordiam, ut corum nonnullos de malis convertat in bonos, qui de bonis se converterant in malos. Sed non habemus, istum eis cursum ordinariam divinæ misericordie, ut voluntate absolute & efficaci toties velit recidivos converti in malos. Nec quod id frequenter vel ordinariè faciat. Cum Scriptura ex adverso maledictiones & va committatur iis, qui nonnulli tribu-

los proferunt, & spinas peccatorum, postquam venientem super se Sacramentorum imbre sapienter.

¹⁶⁹ Quare habemus ex Scriptura, habemus ex traditione, nonnullos ex electis subinde cadere & resurgere. Sed non habemus, istum esse ordinarium divina misericordia erga peccatores processum, ut affidios in gravia relapsi in ipsis permitat, ad finem ipsos affidio refuscatandi per Poenitentia Sacramentum. Imo tales recidivos, secundum communes divinas providentias leges, censendos esse de numero reproborum, ex Scriptura & Patribus cap. 75. offendemus.

CAPUT XIII.

Specialiter quoad hoc redarguntur Steyartius,
& Author Pentalogi Diaphorici.

¹⁷⁰ UT Dei misericordiam magnificare videretur Doctor Steyartius, suamque de facilitate conversionis, sine poenitentia operibus, doctrinam, aliaque sua laxioris viae opinantia faciliter crederetur, angustam salutis viam (de qua Luc. 13. v. 24. & ex qua Heselius in confut. nevit. fid. contra Lutherum probat, ordinari peccatores non nisi per opera penitentiae iustificari) in Theologian defens. 26. Julii 1695. sic interpretatus est, ut diceret, quod angusta porta, est porta Religionis Christianae, etiam quatenus a vulgo scilicet (ne ad neccios quos rigores restricione fai) obseratur. Sic ille; sed non sic Scriptura, nec Patres. Si enim ita esset, sequeretur, omnes illos per angustum portam intrare, adeoque salvati, qui vivunt ut vulgus fideli, eoque modo Religionem Christianam obseruant, sicut vulgus fideli obseruant. Quod si verum esset, qui vult salvus esse, Christi crucem non deberet tollere & portare, nec effici fecerit parvulus, nec ibi vim inferre, &c. (ita namque pauci faciunt ut vulgo) salvati quippe poscent superbi, avari, peccatores laborem penitentiae fugientes, quorum (icut stultorum) infinitus est numerus in vulgo fideli. Peccatoribus proinde omnibus (nisi sint plusquam vulgares) tamet poenitentiam Evangelicam non facientibus, securitatem Steyartius pollicetur. Sed non sic Christus, non sic SS. Patres. Siquidem Christus loco citato, & Matth. 7. v. 14. dicit paucos ex iis qui querent intrare (id est ex fidibus) intraturos in regnum celorum. Idem unanimi voce contestanter SS. Patres, à nobis ro. laudati. Nec mirum, quia pauci ex ipsis iunt veri Christi discipuli; pauci (inquam) Christum sequuntur per viam crucis, pauci efficiuntur sicut parvuli; pauci sibi vim inferunt. Violentum enim, cum sit contra naturam, in paucis contingit, non igitur contingit in vulgo fideli. Plusquam vulgares sunt, qui Christum vere sequuntur per viam crucis, Christianaque humilitatis.

¹⁷¹ Nec magis de divinis Scripturis, aut Patribus, sed de admitione sua, deque figura suo Author Pentalogi Diaphorici, in Appendice illius fol. 7. frequentem hypothetum statuit: Si quoties recidivus se immutat de bono in malum, totes divinas misericordias usus recidivis immutare de malo in bonum, quis accusabis adversus recidivam? Deus qui immutat voluntatem, quis est qui condemnet? Has vocamus divinas misericordias divitias. Sic vocat ipse. Si alii cap. 5. relati. Sed non sic Scriptura, non sic Prophetæ, non sic Apostoli, non sic Evangelistæ, non sic Pontifices, non sic Patres. Imo non sic ratio christiana. Si enim divina misericordia totes vellet recidivos immutare de malo in bonos, quoties de bonis ipsis se immutant in malos, nullus recidivus in peccatis suis morete-

tur, sed in bono semper statu, in quem post ultimum relapsus, per divinam misericordiam immutaretur. Nullus ergo recidivus periret. Quod afferere, nec Scriptura, nec traditio permitit.

Nec magis de divinis Scripturis, nec de Patribus, sed de suo idem Pentalogi Author ibidem cap. 6. n. 51. quasi divino circa electionem hominum consilio interuersit, comminiscitur tres electorum, seu prædestinatarum classes: Eligantur (inquit) quidam, qui per Baptismam remissionem consecuti, à gratia baptismali numquam cadunt.... Eligantur alii, qui à gratia baptismali cadere permittuntur; sed vel post totam vitam pessime adam in fine resurgent; vel recuperatam semel gratiam, beneficio Sacramenti Poenitentie, numquam amittunt. Eligantur & alii, quos continuo permitit Deus cadere, ut per Sacramentum Poenitentiae continuo resurgent. Ita supra omnem (inquit) hominum misericordiam superexaltatur Dei misericordia. Quia tametsi in sacris Litteris rarissimum habeamus exemplum Latronis, qui post totam vitam pessime actam, verè in fine penituit, & misericordiam invenit: nullum tamen invenimus exemplum corum, qui post affiduum Sacramentorum Poenitentiae & Eucharistiae profanationem, totes per Poenitentiam Sacramentum resurrexerunt, quocies illud profanarunt. Nec juxta communes divinas providentias leges, minus rara est per Poenitentiam Sacramentum vera resurrectio, rara (si unquam vera) electio illorum, qui in pessima scelera post suscepit frequenter Poenitentia & Eucharistia Sacra menta, affidit relabuntur; quam illorum qui totam pessime vitam agunt. Sed siue illi, secundum communes divinas providentias leges uplurimū de numero sunt reproborum, corumque poenitentia sera, raro est vera, juxta communissima Sanctorum pronuntiata, qualis vita, fons ista: poenitentia sera, raro vera, &c. Sic & de illis dicendum, & quidem majori cum fundamento, ob maiorem ingratitudinem, majoremque contumeliam spiritus gratiae, sanguini Christi, suscepitque Sacramentis illatum.

Ubi ergo ipse in sacris Litteris, ubi in Patribus ¹⁷³ tertiam illam electorum classem invenit? Ubi ordinariam illam erga peccatores affidit recidivantes misericordiam? Illius certè predicatione non Prophética est, non Evangelica, non Apologetica, non antiqua; sed nova, deque nuptera speculazione ipsius conficta. Neque enim Prophetæ, neque Christus, neque Apostoli, neque veteres Patres, aut Theologi cam praedicarunt. An ipse (cum Paulo) raptus ad tertium celum, ibi audivit arcana verba, de tercia illa electorum classe, ordinariaque economia divina erga dictos peccatores misericordia? Illam tota haec tenus Antiquitas ignoravit. Novitiam proinde est predicatione illius. Nec tamen novos Apostolos minus Deus, qui eam praedicarent; nec ullum ipsum indicium, ullum exemplum Spiritus sanctus in sacris Eloquiis, vel in Patribus exaravit.

Justos quidem aliquos divina Scriptura com- ¹⁷⁴ memorat, quos Dei misericordia semel iterumque labi permittit, ac deinde resuscitat. Sed duas id ob rationes fecit, que in recidivis post Confessionem & Communionem affidit peccata repetentibus non procedunt; sed ratio proflus contraria. Quippe justos illos, ut David & Petrum, semel iterumque labi permitti, tum ut ipsis, tum ut alii, ipsorum exemplo, humiliiores cauioresque efficerentur. Si autem divina misericordia (tercundum ordinariam providentiam) eos affidit resuscitaret, qui post Confessionem & Communionem affidit in crimen relabuntur, nec ipsis cauiores humilioresque evaderent; imo minus cauti, minusque timorati; utpote ipse illâ affidit resuscitare.